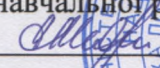

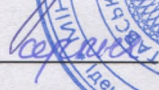
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**
Факультет філології, психології та педагогіки

Кафедра психології та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
та навчальної роботи

 А.М. Мартиненко

«30» 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Психолого-педагогічні засади раннього дитинства»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки **бакалавра**

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності **012 «Дошкільна освіта»**

(код і назва спеціальності)

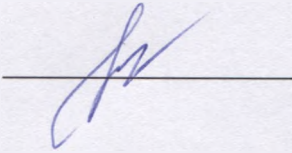
Полтава
2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Психолого-педагогічні засади раннього дитинства» для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Дошкільна освіта», 2023 року.

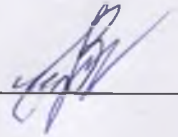
Розробник: Клевака Л.П., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки.

Погоджено:

Гарант освітньої програми Клевака Л.П.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

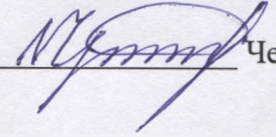
Протокол від «27» серпня 2024 року №1

Т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки Шевчук В. В.

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії Чернишов В. В.

«29» серпня 2024 року

© Клевака Л.П., 2024 рік

© Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма навчання денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Обов’язкова
Загальна кількість годин – 90		
Модулів – 1	Спеціальність: 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		2-й
		Семестр
		4-ий
	Лекції	
Індивідуальне завдання – не передбачено планом	Ступінь вищої освіти: бакалавр	16 год.
		Практичні, семінарські
		20 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		54 год.
Індивідуальна робота:		
	-	
	Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 36/54.

2. Мета навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Психолого-педагогічні засади раннього дитинства» полягає у наданні здобувачам вищої освіти цілісного уявлення про особливості пренатального періоду та основні закономірності розвитку, виховання, та навчання дітей раннього віку, методи організації і проведення різних видів діяльності з дітьми цього віку.

Вивчення курсу дозволить сформувати інтегральну компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Вивчення курсу дозволить сформувати наступні загальні компетентності:

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Вивчення курсу дозволить сформувати наступні спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Психолого-педагогічні засади раннього дитинства» спирається на знання студентами дисциплін «Психологія дитячої творчості», «Управління в системі дошкільної освіти», «Образотворче мистецтво з методикою керівництва».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Основні завдання навчальної дисципліни спрямовані на досягнення програмних результатів навчання:

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього та дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосовуванням.

ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	А	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
			приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	
82-89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	С	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.

64-73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60-63	E	Достатньо	Здобувач має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у Здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі заліку.	Незадовільний , здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: екзамен; стандартизовані тести, які вирішуються на практичних заняттях; презентації результатів виконаних завдань самостійної роботи.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Педагогіка дітей раннього віку як галузь педагогічної науки

Тема 1. Педагогіка дітей раннього віку. Становлення та розвиток педагогіки раннього віку. Розвиток педагогічних ідей в історії педагогіки. Предмет та об'єкт педагогіки раннього віку. Цілі навчання та виховання дітей раннього віку. Завдання педагогіки раннього віку. Основні напрями державної політики у вихованні дітей раннього віку. Принципи особистісно-орієнтованої педагогіки.

Практичне заняття №1.

Тема 2. Особливості психічного розвитку дітей раннього віку. Проблема періодизації вікового розвитку. Провідні лінії розвитку дитини в період раннього дитинства. Специфіка психічного розвитку дитини раннього віку. Розвиток предметної діяльності. Умови появи мовлення. Індивідуальні особливості розвитку мовлення в ранньому дитинстві. Спілкування дитини з дорослими. Характеристика ситуативно-ділового спілкування дитини з дорослими та його значення для загального психічного розвитку дитини. Значення процесу гри для розвитку дитини. Поява елементів творчості у грі дітей раннього віку. Становлення потреби у спілкуванні з однолітками у дітей раннього віку. Зміст і специфіка спілкування дітей раннього віку з однолітками. Роль дорослого у розвитку спілкування дітей з однолітками. Значення спілкування з однолітками для психічного розвитку дитини.

Практичне заняття №2.

Змістовий модуль II. Розвиток і виховання дітей раннього віку

Тема 3. Розвиток, виховання та навчання дітей раннього віку.

Особливості періоду раннього дитинства. Дослідження раннього віку (Н. Аксаріна, Т. Бауер, А. Валлон, О. Запорожець, Б. Спок, Л. Уайт, О. Фонарьов, М. Щелованов та ін.) психологами і педагогами. Загальні вимоги до організації життя і виховання дітей раннього віку, основні педагогічні правила виховання. Розвиток дітей першого року життя. Етапи даного вікового періоду і завдання виховання дітей на кожному з них. Розвиток дітей другого року життя і завдання виховання. Розвиток дітей третього року життя і завдання виховання. Програми для дітей раннього віку: комплексна програма розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку «Соняшник», «Зернятко»; програма розвитку дітей від пренатального періоду до трьох років «Оберіг»; програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості».

Практичне заняття №3.

Тема 4. Технології виховання і навчання дітей раннього віку. Значення сенсорного розвитку для становлення гармонійної особистості дитини раннього віку. Особливості організації сенсорного розвитку. Етапи розвитку сенсорних здібностей. Сенсорно-пізнавальний розвиток дітей раннього віку, як передумова формування обдарованої особистості. Формування сенсорних еталонів. Ігри та вправи на формування сенсорних еталонів. Засоби реалізації сенсорного виховання в системі навчально-пізнавальної діяльності. Використання природних матеріалів у сенсорному розвитку дітей. Сенсорне виховання в педагогіці М. Монтесорі. Принципи Монтесорі-середовища. Особливості матеріалів М. Монтесорі для сенсорного розвитку дітей. Етапи роботи з сенсорними матеріалами.

Технології морально-естетичного розвитку дітей раннього віку. Художньо-естетичний розвиток дитини раннього віку. Особливості до образотворчого періоду. Передумови і особливості образотворчої діяльності у ранньому віці. Технологія художньо-естетичного розвитку дітей 1-3-х років В. Рагозіної, Н. Очеретяної. Дитяче малювання М.

Гмошинської. Технологія «Художники в памперсах». Правила пальчикового малювання. Нетрадиційні техніки малювання для дітей раннього віку. Технологія sand-play (пісочна терапія) в освітній роботі з дітьми раннього віку. Показання та протипоказання пісочній терапії. Методика раннього музичного розвитку Шінічі Сузукі – «виховання талентів». Принципи методики Сузукі.

Технології фізичного розвитку дітей раннього віку. Оздоровчий масаж для новонароджених та дітей раннього віку. Дитяча динамічна гімнастика: правила виконання, техніка безпеки. Бебі йога для немовлят. Технологія Ф. Фрідман. Раннє навчання плаванню. Авторські методики К. Тіммерманс «Як навчити свою дитину плавати», В. Гутермана «Плавання немовлят», З. Фірсова «Плавати раніше, ніж ходити», Т. Азаренко «Як рибка у воді» та ін. Система раннього початку фізичного розвитку та загартування Нікітіних. Методика раннього фізичного розвитку Г. Домана. Різні види гімнастик: фітболгімнастика, стимульовальна гімнастика, гімнастика для очей, дихальна гімнастика, пальчикова гімнастика (вправи, ігри, картинки), лікувальна гімнастика для пальців, психогімнастика (вправи, ігри, етюди, пантоміми) тощо.

Ігрові технології у роботі з дітьми раннього віку. Пальчикові ігри для дітей раннього віку. Правила добору і виконання. Фольклорні твори для дітей раннього віку. Забавлянки, потішки, пестушки. Роль іграшки для дітей раннього віку. Комфортер і дуду, як перші іграшки. Бізборди, біздошки, бізікуби. Тактильні килимки, книжечки, лепбуки. Ігри для дітей раннього віку: сутність, структура, класифікація, особливості застосування. Розвиваючі ігри В. Воскобовича. Ігрові методи Д. Сілберг.

Практичне заняття №4.

Практичне заняття №5.

Практичне заняття №6.

Тема 5. Психолого-педагогічні умови виховання дітей раннього віку в закладах дошкільної освіти. Стихійне і цілеспрямоване виховання дитини в період раннього дитинства. Сутність і своєрідність навчання дітей в період раннього дитинства. Форми організації навчання. Модель організації спільної діяльності педагога і дітей в групах раннього віку.

Тема 6. Особливості взаємодії педагога з дітьми раннього віку. Особистісні і професійні якості педагога, необхідні для роботи з дітьми раннього віку. Специфіка взаємодії вихователя з дітьми раннього віку. Способи особистісно-орієнтованої взаємодії педагогів з дітьми раннього віку.

Практичне заняття №7.

Тема 7. Педагогічна робота з дітьми в період адаптації до закладу дошкільної освіти. Проблеми адаптаційного періоду. Чинники, що впливають на характер адаптації дитини до ЗДО. Організація адаптаційного періоду. Педагогічні прийоми, що сприяють адаптації дитини до ЗДО. Ступені адаптації дитини раннього віку до закладу дошкільної освіти.

Практичне заняття №8.

Тема 8. Організація педагогічної діяльності з дітьми раннього віку. Планування педагогічної діяльності. Спостереження педагога за розвитком дітей раннього віку. Організація розвиваючого предметного середовища. Організація та оформлення групових приміщень для дітей раннього віку. Матеріали та обладнання для груп раннього віку. Програми виховання дітей раннього віку.

Практичне заняття №9.

Тема 9. Організація взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї щодо забезпечення єдності у вихованні дітей раннього віку. Цілі і задачі спільної роботи педагогів і батьків. Проблеми у роботі педагога з батьками дітей раннього віку. Форми та методи організації взаємодії ЗДО та сім'ї.

Практичне заняття №10.

8. Структура навчальної дисципліни

2	Кількість годин					
	денна форма					
	усьог о	у тому числі				
л		п	лаб	ін д	с.р.	
І змістовий модуль. Педагогіка дітей раннього віку як галузь педагогічної науки						
Тема 1. Педагогіка дітей раннього віку.	10	2	2			6
Тема 2. Особливості психічного розвитку дітей раннього віку.	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 1	20	4	4			12
II змістовий модуль. Розвиток і виховання дітей раннього віку						
Тема 3. Розвиток, виховання та навчання дітей раннього віку.	10	2	2			6
Тема 4. Технології виховання і навчання дітей раннього віку.	16	4	6			6
Тема 5. Психолого-педагогічні умови виховання дітей раннього віку в закладах дошкільної освіти.	8	2				6
Тема 6. Особливості взаємодії педагога з дітьми раннього віку.	10	2	2			6
Тема 7. Педагогічна робота з дітьми в період адаптації до закладу дошкільної освіти.	8		2			6
Тема 8. Організація педагогічної діяльності з дітьми раннього віку.	10	2	2			6
Тема 9. Організація взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї щодо забезпечення єдності у вихованні дітей раннього віку.	8		2			6
Разом за змістовим модулем 2	74	12	16			46
Усього годин	90	16	20			54

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми навчання
	Семінарські заняття не передбачені	-

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва теми, назва питання	Кількість годин для денної форми навчання
1	Тема 1. Педагогіка дітей раннього віку. 1. Становлення та розвиток педагогіки раннього віку. 2. Об'єкт та предмет педагогіки раннього віку. 3. Завдання педагогіки раннього віку. 4. Основні напрями державної політики у вихованні дітей раннього віку. 5. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку	2
2	Тема 2. Особливості психічного розвитку дітей раннього віку. 1. Загальна характеристика вікового розвитку дитини раннього віку. 2. Розвиток предметної діяльності. Значення процесу гри для розвитку дитини. 3. Індивідуальні особливості розвитку мовлення в ранньому дитинстві.	2
3	Тема 3. Розвиток, виховання та навчання дітей раннього віку. 1. Загальні вимоги до організації життя і виховання дітей раннього віку, основні педагогічні правила виховання. 2. Комплексна програма розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку «Соняшник», «Зернятко». 3. Програма розвитку дітей від пренатального періоду до трьох років «Оберіг». 4. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості».	2
4,5,6	Тема 4. Технології виховання і навчання дітей раннього віку. 1. Сенсорно-пізнавальний розвиток дітей раннього віку, як передумова формування обдарованої особистості. 2. Сенсорне виховання в педагогіці Марії Монтессорі. Особливості матеріалів М. Монтессорі для сенсорного розвитку дітей. 3. Ігри та вправи на формування сенсорних еталонів. 4. Дитяче малювання Марії Гмошинської. Нетрадиційні техніки малювання для дітей раннього віку. 5. Технологія sand-play (пісочна терапія) в освітній роботі з дітьми раннього віку. 6. Ігрові технології у роботі з дітьми раннього віку. 7. Актуальні методики навчання та виховання Глена Домана. 8. Ігри Нікітіних. Система роботи з дітьми за Воскобовичем, Занковим. 9. Погляди на навчання та виховання Масару Ібуки. 10. Методика Сесіль Лупан – удосконалення поглядів Г. Домана.	6
7	Тема 6. Особливості взаємодії педагога з дітьми раннього віку. 1. Стихійне і цілеспрямоване виховання дитини в період раннього дитинства. 2. Сутність і своєрідність навчання дітей в період раннього дитинства.	2

	3. Форми організації навчання. 4. Модель організації спільної діяльності педагога і дітей в групах раннього віку. 5. Особистісні і професійні якості педагога, необхідні для роботи з дітьми раннього віку. 6. Специфіка взаємодії вихователя з дітьми раннього віку.	
8	Тема 7. Педагогічна робота з дітьми в період адаптації до закладу дошкільної освіти. 1. Проблеми адаптаційного періоду. Чинники, що впливають на характер адаптації дитини до ЗДО. 2. Організація адаптаційного періоду. 3. Педагогічні прийоми, що сприяють адаптації дитини до ЗДО. 4. Ступені адаптації дитини раннього віку до закладу дошкільної освіти.	2
9	Тема 8. Організація педагогічної діяльності з дітьми раннього віку. 1. Планування педагогічної діяльності в ЗДО з дітьми раннього віку. 2. Спостереження педагога за розвитком дітей раннього віку. 3. Організація розвиваючого предметного середовища. 4. Організація та оформлення групових приміщень для дітей раннього віку.	2
10	Тема 9. Організація взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї щодо забезпечення єдності у вихованні дітей раннього віку. 1. Цілі і задачі спільної роботи педагогів і батьків. 2. Проблеми у роботі педагога з батьками дітей раннього віку. 3. Форми та методи організації взаємодії ЗДО та сім'ї. 4. Організації життєдіяльності дитини раннього віку в сім'ї.	2
Усього		20

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми навчання
	Лабораторні заняття не передбачені	-

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися працювати з літературними джерелами та електронними носіями, складати конспекти, аналізувати теоретичний матеріал, складати порівняльні таблиці, структурно-логічні схеми, порівнювати різні наукові концепції, теорії, закономірності та робити висновки, розв'язувати педагогічні задачі.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять (написання конспекту, складання таблиць, структурно-логічних схем тощо);
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій програмі навчальної дисципліни;

- підготовка до виконання модульної контрольної роботи;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри психології та педагогіки);
- підготовка до складання екзамену за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва питання	Кількість годин для денної форми навчання
1.	Основні напрями державної політики у вихованні дітей раннього віку. Принципи особистісно-орієнтованої педагогіки.	6
2.	Зміст, специфіка спілкування дітей раннього віку з однолітками. Роль дорослого у розвитку спілкування дітей з однолітками.	6
3.	Сучасні технології пренатального виховання. Програми для дітей раннього віку.	6
4.	Ігрові технології у роботі з дітьми раннього віку. Технології фізичного розвитку дітей раннього віку.	6
5.	Модель організації спільної діяльності педагога і дітей в групах раннього віку.	6
6.	Способи особистісно-орієнтованої взаємодії педагогів з дітьми раннього віку.	6
7.	Педагогічні прийоми, що сприяють адаптації дитини до ЗДО.	6
8.	Матеріали та обладнання для груп раннього віку. Програми виховання дітей раннього віку.	6
9.	Форми та методи організації взаємодії ЗДО та сім'ї.	6
Усього		54

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, практичних занять, консультацій, практичні – при проведенні практичних занять. Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь і пояснення. До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація.

Репродуктивний, проблемний та частково-пошуковий методи навчання.

Методи публічного виступу, усного та письмового контролю та самоконтролю.

Метод проєктів.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу здійснюється шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час

консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті.

Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни «Психологія дитячої творчості» за видами робіт

Види робіт/ контролю	Перелік тем										
	Тема 1	Тема 2	Тема 3.	Тема 4.			Тема 5.	Тема 6.	Тема 7.	Тема 8.	Тема 9.
		Практичні заняття									
	1	2	3	4	5	6		7	8	9	10
Опитування	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1
Виконання практичних завдань	2	2	2	2	2	2		2	2	2	2
Модульна контрольна робота (тестування)		3									3
Презентація актуального питання курсу в PowerPoint							5				
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1			1	1	1	1	1
Всього за темами	4	7	4	10			6	4	4	4	7
Екзамен	50										
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100										

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
1	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0,5	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (наприклад, $0,3 \times 10 = 3$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдання з презентації актуального питання курсу в PowerPoint

Бали	Критерії оцінювання
5	Робота демонструє точне розуміння завдання. Питання розкрито повністю. Матеріал викладений логічно. Витриманий єдиний стиль. Оптимальне розміщення інформації на слайді. Доповідачі демонструють ерудицію.
4	Використані як матеріали, що мають відношення до теми. Питання розкрито з несуттєвими помилками. Матеріал викладений логічно. Витриманий єдиний стиль. Оптимальне розміщення інформації на слайді. Доповідачі грамотно викладають матеріал.
3	Використані як матеріали, що мають відношення до теми, так і ті, що не мають відношення до теми. Питання розкрито частково. Матеріал викладений з порушенням логіки. Спостерігаються деякі порушення дотримання стилю. Деякі порушення в розміщенні інформації на слайді. Доповідачі грамотно викладають матеріал, проте не показують достатньо глибоких знань.
2	Використані матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми; зібрана інформація не аналізується і не оцінюється. Питання розкрито з суттєвими помилками. Матеріал викладений з порушенням логіки. Спостерігаються порушення дотримання стилю. Порушення в розміщенні інформації на слайді. Доповідачі не показують достатньо глибоких знань.
1	Використані матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми. Питання не розкрито. Порушена логіка викладу матеріалу. Стилю не дотримано. Порушення в розміщенні інформації на слайді. Доповідачі виявляють повну відсутність володіння матеріалом.
0	Завдання не виконане.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.

0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.
---	--

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання екзамену

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Тестування	0-10	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 10 = 10$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
2, 3. Питання макс. по 20 балів	16-20	Питання розкриті повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	11-15	Питання розкриті, матеріал викладений у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6-10	Питання розкриті в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-5	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	
60 – 63	E – достатньо	3 – задовільно
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них: при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються так (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. «Психолого-педагогічні засади раннього дитинства»: методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта» / Укл. Л. П. Клевака. Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2022 року. 20 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Виховання дітей раннього віку в закладах дошкільної освіти різних типів: монографія / С.А. Васильєва, Н.В. Гавриш, В.В. Рагозіна; за наук. ред. Н.В. Гавриш. Кропивницький : ІМЕКС-ЛТД, 2021. 226 с.

2. Дмітрієва В. Методика раннього розвитку Марії Монтессорі. Від 6-ти місяців до 6-ти років / перекл. А. Сіненко. Київ: Форс Україна, 2019. 224 с.

3. Рогальська Н. В. Педагогіка дітей раннього віку: навч.-методич. посіб. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2015. 150 с.

4. Рогальська Н. В., Авраменко О. О. Психолого-педагогічні засади раннього дитинства: навчально-методичний посібник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2017. 186 с.

5. Розвиваємо, навчаємо, виховуємо дитину третього року життя : метод. посіб. / за ред. Т.І. Поніманської. Київ : Видавничий дім «Слово», 2013. 568 с.

6. Klevaka L.P. Development technologies of young children / L.P. Klevaka, O.I. Grishko, O.M. Tur. // The importance of pedagogy and psychology in the modern world : Scientific monograph. Riga : Baltija Publ., 2024. P. 93-108.

7. Morgan H. Early Childhood Education History, Theory, and Practice. Rowman & Littlefield Publishers, 2011. 246 p.

8. Phillipson S., Garvis S. Teachers' and Families' Perspectives in Early Childhood Education and Care Early Childhood Education in the 21st Century Vol. II. Taylor & Francis, 2019. 300 p.

Допоміжна

1. Барб-Галль Ф. Як розмовляти з дітьми про мистецтво / пер. з франц. Софії Рябчук. Львів : Видавництво Старого Лева, 2014. 192 с.

2. Безсонова О. Здоров'я дитини від родини. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2015. 256 с.

3. Бикова А. «Лінива мама»: завдання для розвитку / перекл. Т. Клюкіна. Київ : Форс Україна, 2019. 272 с.

4. Голець М. І. Етика матері і дитини : нарис з історії виховання дітей раннього віку : навч.

посіб. Київ : Вища школа, 2005. 159 с.

5. Гордійчук М.С. Етнографія дитинства : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Друк-Сервіс, 2018. 96 с.

6. Гуменна О. В. Ігрова діяльність як складова сучасних методик розвитку дитини. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Психологічні науки. 2017. Вип. 6(2). С. 85-90.

7. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. Київ : Академвидав. 2012. 352 с.

8. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 424 с.

9. Зернятко. Програма розвитку та виховання дитини раннього віку / науковий керівник О. О. Кононко. Київ : Наукова думка, 2004. 40 с.

10. Клевака Л.П. Інноваційні методики виховання дітей раннього віку: поєднання традиційних і сучасних підходів / Л.П. Клевака, О.О. Вашак, О.І. Гришко // Суспільство та національні інтереси. – 2024. – № 7 (7). – С. 190-207.

11. Клевака Л.П. Методика раннього розвитку Сесіль Лупан / Л.П. Клевака // Тези 76-ї наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів університету (Полтава, 14 травня – 23 травня 2024 р.). – Полтава : Нац. ун-т ім. Юрія Кондратюка, 2024. – Т. 2. – С. 161–162.

12. Комплексна програма розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку «Соняшник» / Л.В. Калуська. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 88 с.

13. Кононко О. Л. Психолого-педагогічні аспекти розвитку дитини раннього віку: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 255 с.

14. Маляточко: програма розвитку дітей пренатального та раннього віку / автор. колектив; наук. керівник К. Л. Крутий. Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС ЛТД», 2020. 90 с.

15. Народні перлини для маленької дитини / упоряд. О. Яловська. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 408 с.

16. Пренатальна і перинатальна педагогіка / авт.-упоряд.: Т. Д. Азаренко, А. А. Грищенко, Т. Л. Гурковська, О. П. Долинна та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2013. 80 с.

17. Програма виховання і навчання дітей від 2 до 7 років «Дитина» / Наук. кер. О.В. Проскура. Київ, 2012. 40 с.

18. Програма розвитку дітей від пренатального періоду до трьох років «Оберіг». Тернопіль : Мандрівець, 2014. 160 с.

19. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості» / Р.М. Борщ, Д.В. Самойлик. Тернопіль : Мандрівець, 2013. 30 с.

20. Психолого-педагогічна діагностика розвитку дітей раннього дошкільного віку: навчально-методичний посібник / За науковою редакцією Л.О. Федорович. Укладачі О.В. Гнітій, І. В. Макаренко, Л. О. Федорович. Кременчук : Християнська Зоря, 2008. 217 с.

21. Рагозіна В. В., Очеретяна Н. В. Пластилінові горошинки. Заняття з малюками від 1-го до 3-х років. К.: Вид-во «Зірка». 2012. 21 с.

22. Сенсорний розвиток дошкільнят. Ранній вік / М. Л. Кривоніс, О. Л. Дроботій. Харків : Вид-во «Ранок», 2015. 192 с.

23. Сучасне заняття в дошкільному закладі : навч.-метод. посіб. / за ред. Н. В. Гавриш, О. О. Ліннік, Н. В. Губанова. Луганськ : Альма-матер, 2007. 496 с.

24. Я у Світі. Програма розвитку дитини від народження до шести років / О.П. Аксьонова, А. М. Аніщук, Л. В. Артемова та ін.; наук. кер. О. Л. Кононко. Київ : ТОВ «МЦФЕР – Україна», 2019. 488 с.

19. Інформаційні ресурси

Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=3861>

